

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRĂSOV

Telefon 226

Abonament anual 360 lei

Pentru strălăţate 800 lei

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare în fie-care zi de lucru

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grăi prin gura străinului.

Partidul Naţional şi Serbările de comemorare a lui Avram Iancu

D-l Iuliu Maniu, preşedintele Partidului Naţional Român, a trimis organizaţiilor partidului nostru următoarea adresă în legătură cu marile serbări de comemorare a lui Avram Iancu:

Cluj, 22 August 1924.

Domnule Preşedinte!

În zilele de 31 August, 1 şi 2 Septembrie a. c. vor avea loc în Tebea, Vidra şi Câmpeni serbările pentru comemorarea naşterii lui Avram Iancu.

Partidul naţional român ţine să sărbătorească cu strălucirea cuvenită amintirea lui Avram Iancu, una dintre cele mai măreţe figuri ale istoriei noastre, fost membru al Comitetului Naţional Român din 1848—49, şi comandant al Legiunilor organizate în Transilvania de către acest comitet, pentru desrobirea poporului nostru.

Conducerea partidului naţional-român a hotărât următoarele:

1. Partidul va lua parte corporativ la şedinţa festivă organizată de „Asociaţiunea Transilvăneană pentru Literatura română şi cultura poporului român” la Câmpeni în 31 August la orele 6 seara.

2. Partidul va comemora cu toată pietatea pe eroul naţional într-o şedinţă solemnă a comitetelor de conducere, care se va ţine în Câmpeni la 31 August.

3. Membrii partidului naţional-român cu ocaziunea serbărilor, vor saluta cu tot devotamentul pe Majestăţile Lor Suveranii României reîntregite; parlamentarii, membrii comitetelor de conducere şi ai comitetelor locale, se vor abţine însă dela orice recepţie, banchet sau ceremonie oficială care vor fi organizate sau prezidate de actualul guvern, sau la care vor participa membrii acestui guvern; cu excepţia acelor, cari în urma oficiului lor sunt îndatorăţi să ia parte.

Vă rugăm să binevoiţi a comunica cele de mai sus parlamentarilor şi membrilor din comitetele de conducere, rugându-i să participe la amintitele şedinţe festive din Câmpeni.

Data fiind mulţimea participanţilor la sărbătorirea lui Avram Iancu, şi dificultatea de încartiruire, membrii comitetelor partidului sunt rugaţi, ca pentru tot ce priveşte cartiruirea să se adreseze imediat d-lui dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni.

Primiţi, Vă rugăm, d-le preşedinte, asigurarea deosebitei noastre consideraţiuni.

Iuliu Maniu.

La pândă!...

Miniştrii liberali vorbesc de îmbunătăţirea situaţiei financiare şi poporul strigă: pâine!

Cine ni va scăpa de finanţa ce stă la pândă...

Ziarul „Adevărul” constatând criza financiară şi scumpetea excesivă a traiului, spune că impresia celor bine informaţi este că guvernul se află în ultima lui epocă a existenţei.

Se miră, cu drept cuvânt, că miniştrii cari afirmă că nu este într-adevăr o criză prea acută, nu ţin seama de fapte şi efectele scumpetei excesive care va cere, la alcătuirea noului buget, sume duble. Atunci se va vedea dacă era sau nu necesar un împrumut extern pe care nu l-au găsit emisarii dlui V. Brătianu sau d-sa nu l'a crezut absolut necesar. Şi într'un caz şi în altul, guvernul se va găsi în faţa unui obstacol peste care nu va putea trece, fără pericolul de-a-şi rupe gâtul.

La observaţiile juste ale cofratelui nostru, avem de adogat: preocuparea guvernului este astăzi alta. Şi anume să găsească capitaluri străine pentru o tovărăşia finanţei liberale în societăţile comercializatoare a burilor statului.

Cia acută va fi deci, şi pentru ei, numai după ce libera vor trece în opoziţie. r să lase o moştenire posibilă guvernului viitor, stă la pândă, cu şdul că nu se va put face faţă mizeriei generale. De-aceea, nu vorbesc miniştrii actuali de criza acută bântuie ţara.

Încă o dată, infama acţiune a unor exploatare ce stau pândă, se evidenţiază. I-i dor durerile poporului afacerile lor nereuşite.

Şi cred că va mai veni vreme să se facă apel din nou competenţelor, după experienţele cu alte guverne formate sau dintre acoliilor sau de

politicieni înfrânţi, nu vor reuşi?!

Puţin le pasă de mizeria ţarei, lor, specialiştii în exploatarea mizeriei publice!.

Aceasta nu se mai poate repeta, fără o mare nenorocire pentru ţară.

Nu. Altă scăpare din acest cerc vicios nu este decât un guvern bazat pe Camere Constituante liberale. Cu autoritatea exprimării libere a voinţei populare, acel guvern să taie'n carne vie, să opereze cangrenu şi să încaragă la măsuri radicale împotriva tuturor cari vor fi dovedeţi vinovaţi.

Guvernul acesta nu poate să-l dea decât numai a-legerile libere. Şi degrabă, până nu va fi prea târziu. Ori ce altă încercare va fi zadarnică.

Camera franceză a aprobat cu 410 voturi contra 171 proiectul pentru ratificarea tratatului dela Lausanna şi acordurile semnate la Sevres cu guvernul grec.

O femeie — guvernator de stat. D-na Mirjam Ferguson va fi numită în curând guvernator al statului Texas (Statele Unite). E prima femeie, care ocupă o astfel de situaţie înaltă.

Biserica română unită şi Eroul Avram Iancu

Înalt Prea Sft. Mitropolit primit al tuturor Românilor uniţi în cercularul către veneratul Cler No. 3793 din 15 Aug. 1924 arată, că în anul acesta se împlineşte un veac dela naşterea Marelui Erou naţional Avram Iancu, cea mai tipică figură reprezentativă din trecutul Ardealului românesc, intrucât sub conducerea lui iscusită s'a înscris în istoria neamului nostru minunata pagină a luptelor pentru libertate din anii revoluţiei 1848/9.

Vom participa şi noi împreună cu Prea Sfinţitul Episcop sufragant — continuă l. Prea sfinţitul — şi vom aduce tributul de recunoştinţă a bisericii române unite Celui ce într'un chip atât de minunat a ştiut să reprezinte în faţa lumii întregi aspiraţiunile de veacuri ale românismului din Ardeal.

Apoi dispune între altele, că la aceste serbări sunt invitaţi toţi fiii bisericii noastre şi preoţii din pastoraţia enoriaşilor să ţină în ziua de 15/28 Aug. în toate bisericile, liturghii solemne împreună cu parastas, la care să se invite toate autorităţile locale.

În legătură cu parastatul, să se ţină o vorbire comemorativă, care evocând istoria acelor ani, va căuta să trezească în sufletele tuturor sentimente de respect şi admiraţie faţă de cel adormit precum şi faţă de celalţi eroi ai noştri, şi cea mai desăvârşită încredere în viitorul neamului nostru.

Se vor aranja — pecăt numai e posibil — pretutindenea, festive pentru popor cu concursul preoţilor şi învăţătorilor noastre.

În consecinţă, în capela parochiei noastre din Braşov str. lungă No. 111, în ziua de 28 Aug. Sfânta Maria cea mare, se va celebra liturghie solemnă la ora 10 şi apoi îndată parastas pentru Marele Nostru Erou Avram Iancu, la care pe calea aceasta am onoarea să învit pe toţi credincioşii noştri, precum şi autorităţile locale.

protopop Hodârnan.

Braşovul -- staţiune climaterică

Un comunicat al consiliului igienic, judeţul Braşov.

Consiliul de Igienă (şi salubritate publică al judeţului Braşov, având în vedere campania, ce se duce prin graiuri şi presă, asupra declarării oraşului Braşov ca staţiune climaterică, ţine a aduce la cunoştinţa generală, că această declaraţie nu are de scop de a schimba ordinea de lucruri existentă, ci numai de a reglementa funcţionarea acestei staţiuni climaterice, pentru a se preveni răspândirea boalelor contagioase în genere, şi a tuberculozei în special.

Cum îndeobşte este cunoscut, Braşovul a fost şi în trecut o staţiune climaterică şi încă înainte de a fi devenit un centru industrial şi comercial; căci o staţiune climaterică nu se în-

fiinţează, nici nu se poate desfiinţa, prin un text de lege sau vot al unui consiliu de igienă. Ea se creiază de natură, din momentul în care localitatea a fost înzestrată, cu anumite condiţiuni de altitudine, de climă, lipsă de curenţi etc., cari toate influenţează în mod favorabil asupra sănătăţii locuitorilor băşinaişi şi din momentul în care, atraşi de aceste condiţiuni favorabile pentru sănătatea oamenilor, se formează un eflux permanent de persoane străine de acea localitate, care vin pentru a se recrea, a petrece ori a-şi ventila plămânii îmbăcşiţi de aerul viciat al marelor aglomeraţiuni omeneşti.

Braşovul, sub acest raport, a

fost bine înzestrat de la natură și fluxul de vizitatori a mers crescând, în mod natural, până în anul 1890, când inițiativa privată, mai întâi, a înființat un birou pentru înlesnirea vizitatorilor (Fremdenverkarsbüro) și un Comitet (Fremdenverkars Comite) cari să caute prin toate mijloacele să mărească numărul acestor vizitatori, în scopul de a se crea pentru populația acestui oraș, isvoare noi de câștig. Acest birou a fost recunoscut în mod formal de către Consiliul Comunal al orașului, în ședința din 18 Septembrie 1890, când li s'a votat și o subvențiune anuală de 1000 fiorini și s'a aprobat ca să fie instalat în una din proprietățile comunale.

Prin votul aceluiași consiliu comunal, din ședința din 17 Noiembrie 1890, Primarul orașului a fost împuternicit să elaboreze pentru comitet, un program de lucru, pentru sezonul anului 1891.

În ședința din 20 Noiembrie 1890, Consiliul comunal prin un nou vot, recunoaște existența acestui comitet, compus din 32 persoane, fruntași ai industriei, comerțului și reprezentanți ai presei locale etc., în frunte cu consilierul comunal Oscar Alessius; aprobă programul de lucru elaborat de Primar și dă depune puteri acestui comitet; ca în numele autorității comunale să aducă la îndeplinire, în sezonul anului 1891, cele 10 puncte cuprinse în acel program.

Asfel, prin aceste 3 voturi ale consiliului comunal din 1890 și acele din anii următori, Brașovul a fost recunoscut și subvencionat de către autoritatea comunală ca stațiune climaterică (Luftkurort).

În 8 Ianuarie 1894, are loc prima ședință a Comitetului de 32, care își alege subcomisiunile, însărcinate cu aducerea la îndeplinire a celor 10 puncte din program și la special începerea unei propagande prin zărele române și germane din București, ca și cele ungare și germane din Budapesta, asupra calităților de stațiune climaterică a Brașovului și împrejurimilor sale.

Tot atunci, după propunerea Președintelui, se aprobă crearea unui „Kursalon“, în care să se vândă apele minerale ale stațiunilor balneare Zizin, Vălecele, etc., cu intențiunea de a se reține pe loc persoanele, ce ar fi veni în Brașov, cu destinația pentru aceste stațiuni; urmându-se a se transforma astfel Brașovul și într-o stațiune balneară artificială.

Prin această propagandă după ani de zile s'a ajuns în 1894, ca numărul vizitatorilor să crească de la 6989 la 11.681; iar în 1923, numărul lor a devenit 30.152.

Din toate părțile lumii, au început an cu an a veni asemenea vizitatori; așa au venit din Egipt, Canada, Anglia, Franța, Italia, Norvegia, Rusia, Turcia, Bulgaria, dar mai ales din România.

Ce influență au putut avea, acești 30.152 de vizitatori, asupra comerțului și industriei locale în 1923, ne o poate arăta în deajuns calculele făcute de Oscar Alessius în 1890, când a dovedit că cei 6889 vizitatori au lăsat în Brașov 1.135.700 fiorini. Raportând această sumă la valuta de azi și la numărul de 5 ori mai mare de vizitatori din 1923, putem vedea care este avantajul pentru comerț și industrie orașului Brașov, funcționarea lui mai departe ca stațiune climaterică. Este un câștig evident, atât pentru industrie cât și pentru comerț și implicit pentru toată populația.

Însă această funcționare trebuie regulamentată de așa fel, ca prin venirea acestor vizitatori să nu se aducă vre-o vătămare sănătății locuitorilor băștinași și nici aceștia să nu contamineze la rândul lor, pe cei veniți în localitate.

Dacă acesta s'ar fi făcut încă

din 1890, nu ne-am găsi astăzi, sub raportul tuberculozei, la situația actuală, când procentul morbidității tuberculozei este atât de ridicat și când procentul mortalității prin tuberculoză a ajuns la 9.32 la mie de locuitori.

Acest procent la mie de locuitori e în Australia de 1 și chiar sub 1, la mie; în Danemarca de 2%; în București de 4.28%, iar în Ardeal, după statisticile din 1921, mai mare ca 4%. În vechiul regat, în orașele Călărași, Giurgiu și Caracal, orașele cele mai bătute de tuberculoză, procentul a ceea ce de 5 ori 6 la mie de locuitori; așa că Brașovul deține recordul prin 9.32%.

Acest mare procent de morți prin tuberculoză, a făcut pe medicii comunali să dea alarma și să ceară declararea orașului ca stațiune climaterică, ca odată recunoscută ca atare să se poată reglementa funcționarea ei, în interesul sănătății publice. Prin această serviciul sanitar al orașului, nu a făcut decât a-și fi împlinit datoria, ce o are conform legii și regulamentelor în vigoare și medicii comunali o datorie de conștiință, care nu-i putea lăsa să asiste nepăsători la tubercularizarea mai departe a acestui oraș.

Prin proiectul de regulament, ce urmează a fi votat, nu se pun, după cum s'a afirmat prin o parte din presa locală, noi sarcini asupra comunei și locuitorilor ei. — Taxele prevăzute în acest regulament privesc numai pe vizitatori și toate lucrările edilitare, ce se găsesc trecute în acest regulament sunt acele cerute și de regulamentele comunale în vigoare; așa că nu există nici-un motiv de alarmare pentru populația băștinașă.

Legea sanitară dă numai justiției dreptul de închiderea stabilimentelor industriale și comerciale existente, care n'ar corespunde legii și regulamen-

telor sanitare, astfel că nu poate fi vre-o teamă de abuzuri din partea organelor sanitare, cum s'a lăsat a se înțelege prin articolele apărute în unele ziare*) din localitate.

În rezumat: Brașovul nu a devenit stațiune climaterică din momentul în care acest Consiliu a votat declararea lui ca atare, ci s'a recunoscut numai prin această declarație, o stare de lucruri existentă de atâtea decenii și această recunoaștere s'a făcut în scop de a se putea reglementa funcționarea stațiunii în interesul sănătății publice și a mării veniturilor orașului în agendele noi, ce le are în legătură cu această situație.

Dr. I. Ciurea
președinte.

Cehoslovacia nu mai importă sare

România avea în ultimii ani, un debușeu important pentru desfacerea sărei sale în Cehoslovacia.

Sarea românească era întrebuințată mai ales în diverse produse chimice.

Acum, ministerul de finanțe cehoslovac a dat o ordonanță prin care a interzis importul în Cehoslovacia a sării destinate alimentării animalelor. Morile pentru sare de la Olomuc, sunt gata să funcționeze și vor ajunge să acopere trebuințele târgului cehoslovac.

Industriașii cari întrebuințază sarea la fabricarea sodei, clorului, acid clorhidric, se vor adresa pentru comenzi lor, minelor de sare ale statului.

Se știe că, dintr-o nepricepută măsură diplomatică, Cehoslovacia a primit o rectificare de graniță cu importante mine de sare dela noi.

*) Ziarul „BRASSOI LAPOK“ și „KR. ZEITUNG“ N. R.

Insulta din Sighetul-Marmăției

Cu prilejul serbărilor de gimnastică ale societății sportive evreești „Samson“ din Sighet cari au avut loc în ziua de 17 August a. c. au fost insultate tricolorul românesc și demnitatea neamului nostru prea toleranți, chiar în fața autorităților. Tribunalele, intrarea și ieșirea erau peștișe de mulțimea bicolorului albe albastre din Palestina, iar tricolorul țării lipsea din decor — numai corda mână dului adus ca premiu era legată cu tricolorul țării românești. Apariția acestui mână a stârnit iaritate la mii de evrei, cari ațărâți de câteva sute de creștini alcătuiau publicul spectacolului. Revolta Românilor forțat poliția să disolve această serbare provocatoare.

Nu este prima provocare și insultă la petrecerile sioniste. În repetate rânduri au fost desconsiderate culorile țării și în schimb a fost scos în evidență, demonstrativ, bicolorul Palestinei. Cel-ce sfidea cultura română prin conversație ungurească, prin felul costumelor roș, albe și verzi, arătau că șovinismul are în ma sa Budapesta. Caracterul unguresc al orașului, justițiile de maghiarizare, teatrul secția maghiară a liceului „D. Agoston Vodă“, școala mare de fete a călugărițelor ursuline și cele trei gazete ungurești sunt susținute de evrei, cari în mare parte au excelat în anul 1919 în rezistență și în denegarea jurământului. Președintele comunității ortodoxe — protejată al prefectului, Stern Fisu decorat — este șeful mișcării șovinite care susține zeci de școli confesionale cu limbă de predare maghiară, având imprumut mobilier școlilor de stat, cari în Sighet lipsesc, iar puținele școli ce le avem suferă lipsa mobilierului. Acest Stern Fischer a murit în anul 1918 zeci de Români ca metel alcobol din de-

pozitul său de spirit, iar ultima panama denunțată opiniei publice prin „Universul“ arată în faptă că a fost păgubit Statul la transportul cu 5 milioane lei, iar publicul consumator infomtat, — în urma exportului alimentelor în Cehoslovacia — cu zeci de milioane.

Grație speculei clandestine a contrabandierilor și învârtelilor „ganefilor“ protejați de cunoscuții naționali liberalii locali, mișca metrică porumb se vânde cu 1000 lei, iar făina de lux meștecată cu 2000 lei! Profitul comercial este de 200%, iar interesele de 104%. Uzura și manopera privilegiată sunt izvoarele ce fabricare a acestor șovinisti horthy.

Firmele ungaro-evreești falimentate în Ungaria ca Hızal Fatermelö, Magyar Faipar, Körvidék, Fatermelö, Magyar Faterme & etc vin la noi, unde în mod fraudulos sub mașca reformei agrare și a dreptății sociale li se segregheză pături românilor robii din Vîșul de sus și Borș, ori li se dau lemnoasele pădurilor expropriate pentru comone. Aceste firme posed peste 100.000 jg. cad. ca proprietari parazitari, fără a fi expropriați, căci la înrăpânderile lor au tovarăși patroni pe somități liberate din loc.

Evreii monopolizează industria, comerțul și finanța; 380 de licențe vând, sfidând legile, peste limită, venia la Duminică și sărbători; numărul cărciumelor clandestine e foarte mare, debtele le suat alt monopol. Cooperativele nu pot exista de concurența lor, iar Banca Națională în loc să le ajute efectiv cu reșcompt, favorizează parcă băncile uzurare evreești.

Când judecătorul Teodorescu a început să înrăneze specula ilicită, prefectul Mihalyi a intervenit evreii cerând să se crăpă, căci „uzura ar fi un obicei al țării“. La adaptatul trădătorilor de neam — studiu de concepție mentalitate și morală — evreii își fac mendrele liber, iar insultarea simbolurilor naționale este manifestarea naturală caracteristică situației. Ca Maramureșul să devină pe de-sintregul Palestina — numai Mesia trebuie să se mai nască la Sighet.

Coresp.

Din Treiscaune și Mureș-Turda

Impresii cu ocazia unui turneu cultural.

(Fine).

Dela Târgul-Mureș am parcurs cu trenul până la Toplița-română, unele dintre cele mai pitorești regiuni ale Ardealului. — Această comună, cu foarte mulți români, a fost anul acesta destul de des vizitată de asociații cu scop cultural. Au organizat pe aici serbări cerceșii din Târgul-Mureș, elevii școlii normale din același oraș, un grup de studenți dala universitatea din Cuj și noi.

Nici unul dintre cei amiațiti nu au fost lipsiți de concursul, oferit cu recunoșcerea generozitate românească de d-l Bojan, notarul comunal, de d-na și d-ra Moldovan, și mai cu seamă de d-l Popescu, directorul băncii „Cetatea“ din localitate, a cărui mărinimie de altcum a devenit tradițională.

Pentru marea lor bună-voință, cercul îi roagă să primească asigurarea celor mai vii mulțumiri și cuvenita recunoștință.

Nevoia a ne susține însuși, în cele mai multe locuri, cheltuielile de călătorie și cost — a trebuit să ne lovim și noi de scumpetea cea mare a traiului, care se presimte și prin Săculme și Județul Mureș-Turda, cu deosebire printre cei lipsiți, în toată amploarea și cu toate neajunsurile inerente ei.

Sunt totuși localități, unde simțul de chiverniseală și energia edilitor respectivi, au putut înfrâna lăcomia hrăpărească, caracteristică celor mai mulți comercianți din ziua de azi. Așa de pildă la Târgul-Mureș, poziția lui un restaurant de clasa întâia, o masă destul de copioasă pe

modestul, — pentru timpurile de azi — preț de treizeci lei.

La Borsec am constatat în această privință ceva foarte practic, și anume: Măncările dela restaurante sunt împărțite în două categorii: unele cu prețuri minime, iar altele nemaximalizate. — Vizitatori cu punga mai modestă, cum eram și noi, pot prânzi aici foarte bine, alegându-și din mâncările cu prețuri maximale, fără ca după ce va fi făcut plata, să se ridice dela masă cu impresia, că se află într-o stațiune balneo-climaterică luxosă și cu pretenții cum e Borsecul, unde totul e extrem de scump.

Pretutindeni pe unde am umblat, streinii, înțelegând prin aceeași pe unghi și pe sași, cari până mai acum patru sau cinci ani nu-și vorbeau o boabă românește, pentru că unii nu știau, iar alții nu voiau, azi, și cu deosebire cei dela orașe, majoritatea jonglează cu conversația în românește.

Cei cari nu posed încă limba românească continuă a mai lua și azi ore de limba română. Întâmplarea a făcut, ca la Sf. Gheorghe, să vizităm școala normală de fete tocmai pe când vreo 150 funcționari unguri, în vârstă de 20—40 ani, audiau cursurile de limba română. La sfârșitul orei, când sună clopoțelul, ieșiră cu toții prin curtea școlii, și i-am văzut atunci plimbându-se cu fețele crispete de grije și atenție, care învățând vreo poezioară românească, care memorând cuvinte românești, care căzându-se cu conjugarea vreunui verb românesc, etc.

Seriozitatea și zelul ce l-am putut vedea pe fața acestor școlari bătrâni, mi-au întărit credința, că prin tact și prevenire din partea noastră, concetățenii noștri unguri și sași se vor acclimatiza noilor împrejurări cu mult mai repede decât ne închipuim.

Nu voi intra în expunerea concepțiilor politice a celor în mijlocul cărora am trăit timp de unsprezece zile, de teamă de a nu aținge susceptibilitățile cuiva, ci îmi închei notele de față cu convingerea, că prin bunăvoința și înțelepciunea puternicilor zilei, armonizate cu alesele calități înăscute ale poporului românesc, se va putea realiza în scurt timp linia noastră de după războiu încoace, consolidarea vieții românești.

V. Stinghe,
doctorand

Cărți apărute.

A apărut în editura: „Cartea Românească“:
Pe drumul Bărăganului de C. Sandu Aldea. Prețul Lei 40.

Pagini Alese No. 52. Fabule de Gr. Alexandrescu. Prețul Lei 2'50.

Pagini Alese No. 151. Înștrăte mărgărite de V. Alexandri. Prețul Lei 2.50.

Pagini Alese No. 160. Navele și însemnări de Traian Demetrescu. Prețul Lei 2.50.

Am pierdut aparat fotografic Gaumont 6×13. Cine-l va aduce va primi recompensă 1000 Lei. Hotel Coroana, camera 91.
821 1—1

De vânzare

O grădină de cca 1132□ st. în Valea Putredă, cu o mare parte de pădure.

Informațiuni Paraschiva Gârnet, Podu Crețului No. 3.

Publicațiune.

Comitetul școlar al școlii primare de Stat No. 3 din Str. de Mijloc No. 35, publică concurs pentru darea în antrepriză a zugrăvitului intern al școlii.

Preliminarul de spese și condițiunile se pot vedea la Direcțiunea școlii în fiecare zi dela ora 3—4 p. m. până în 30 Aug. la ora 11 când se va ține licitația.

Pentru comitetul școlar: (ss.) Dr. Petru Debu (ss.) Romulus Ardeleanu director, secretar.
816 1—2

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau lunare.

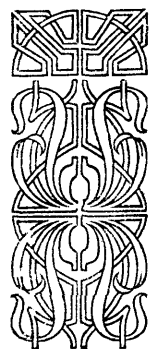

PREȚURI FIXE.**SERVICIU CONȘTIENȚIOS.**

Rugăm vizitați magazinele Sucursala

„LUCA P. NICULESCU” BRAȘOV   SOR „IOAN MONTEANU”

Spre servirea Onoratei clientele am pus spre vânzare diferite solduri, de mărfuri cu prețuri de reclamă foarte reduse:

Sifon 90 cm. lățime	incepând dela Lei 36 Metru
Batist alb Broșe per rufărie	” ” ” 32 ”
Batist alb și culori per perdele	” ” ” 30 ”
Stambă diverse culori	” ” ” 30 ”
Barchet culori	” ” ” 30 ”
Zefire pentru cămăși	” ” ” 40 ”
Stofe indigene bărbățești și dame	” ” ” 225 ”

Precum și diferite mărfuri cari ne sosește zilnic ca stofe bărbățești fine pentru costume, Pardesie, Raglane, Lenajuri, Catifele, Plușuri, Barchete, Moltoane, Zefire etc., pe cari le punem în vânzare cu prețuri convenabile.

Rugăm Onor. public a vizita magazinele noastre spre convingere.

817 1-6

Călăuza vilegiaturistului în Brașov și jur

Indicațiuni necesare pentru informarea exactă a vizitatorilor noștri

Rubrica aceasta este permanentă, ca să fie în orice zi la dispoziția cetitorilor noștri. Credem că nu este nevoie să arătăm utilitatea ei, ori cine putând găsi aci datele necesare pentru prima orientare în orașul nostru și împrejurimi.

Avocații români din Brașov

Dr. Boita Spiridon, Șirul Inului Nr. 30.
 Ciurea Ion, Târgul Cailor Nr. 4.
 Dr. Crișan Ioan, Str. Porții Nr. 15.
 Dr. Garoiu Ioan, Str. Principele Carol 21.
 Garoiu Nicolae, Str. Principele Carol 21.
 Dr. Găvrus Radu, Str. Porții Nr. 69.
 Dr. Glăjariu Vasilie, Str. Porții Nr. 15.
 Dr. Hozan Ioan, Str. Principele Carol Nr. 13.
 Dr. Handra Achille, Târgul Cailor Nr. 12.
 Huber Otto, Str. Porții.
 Dr. Jenel Ilariu, Șirul Cetățuiei Nr. 8.
 Dr. Ioaneș Nicolae, Str. Mihail Weiss Nr. 2.
 Dr. Laticu Ioan, Str. Principele Carol Nr. 23.
 Manolescu Victor, Str. Porții.
 Dr. Meșianu Eugeniu, Bulev. Regele Ferdinand Nr. 5.
 Dr. Moga Constantin, Piața Libertății Nr. 22.
 Moroianu Alexandru, Târgul Florilor 12.

Dr. Nișescu Voicu Târgul Cailor Nr. 12.
 Dr. Olteanu Aurel, Str. Principele Carol Nr. 5.
 Popovici A. Nicolae, Str. Ecaterinei.
 Siretin Gr. Raul, Strada Porții Nr. 68.
 Dr. Străvoiu Alexandru, Str. Principele Carol Nr. 4.
 Dr. Suciș Aron, Șirul Inului Nr. 31.
 Dr. Turtea Simion, Str. Hirscher Nr. 2.
 Vlad Constantin, Str. Argintarilor Nr. 6.

Localități de vizitat în jurul Brașovului

Dela Brașov la Codlea 15 km.
 ” ” Râșnov 15 km.
 ” ” Zizin (bâi) 18 km.
 ” ” Predeal 25 km.
 ” ” Vâlcele (bâi) 27 km.
 ” ” Bran 28 km.
 ” ” Sinaia 48 km.
 ” ” Tugnad (bâi) 72 km.
 Dela Brașov la Bran face curse o camionetă care pleacă din Piața statului (ceatrul orașului) în fiecare zi.
 Dumineca și în serbători, din piața Libertății (de la Stat), câte un camion pentru persoane la ora 5, 6 și 7 dim. până la marginea Schelului, în vederea excursiilor în Poiana.

Drogherii

N. Caragea, str. Hirscher. Telefon No. 515
 Kraft & Herber, Sg. Grăului.
 Iulius Teutsch, str. Principele Carol 5.

Farmacii

George Tulu „Sfânta Maria” Str. Principele Carol No. 9
 I. Popăteriu „Sf. tol George” Piața Pronoului No. 6
 Victor Klein „La Coroana de Aur” Strada E aterinei No. 7
 Carol Schmiadt „La Ursu” Strada Orfanilor No. 1
 Iulius Hornung „La Arap” Șirul Florilor N. 15
 Eugen Neustățter „Ingerul păzitor” Târgul Grăului No. 7
 Francisc Kelemen „Biserica Albă” Str. Principele Carol No. 36
 Friedrich Stenner „La Leul de Aur” Strada Porții No. 21
 Ferdinand Jekelius „La Speranță” Strada Porții No. 33
 Fritz Lukas „Crucea de Aur” Strada Gării No. 14
 E. Eichhorn „Tarnul Negru” Str. Fântâni No. 43
 Eduard Kogier „Hygeia” Strada Lungă No. 81
 Gh. Căteanu Str. Lungă, lângă restaurantul „Gambrius”
 I. Borgovan str. Castelului în fața Hotelului Continental.

Restaurante

„Transilvania”, Principele Carol 31 (pe Promenadă). „Maiorul Mura”, Principele Carol No. 9. Otel „Coroana”, str. Porții. „Rotenbacher”, str. Lungă 34. „Gewerbeverein”. Bulevardul Regele Ferdinand. „Redoute”, str. Hirscher. „Gaura dulce”, str. Măcelarilor. „Gabel”, Tg. Boller. „Gambrius”, str. Lungă 12. „La Cerbu”, str. Lungă 13. „Predealana”, str. Mh. Weiss No. 10. În Noua: restaurant grădină La Poiana Verde (Tannennau)

Doctorii în medicină români

În ordine alfabetică.
 Dr. Beșcea Sever, str. Castelului 78; Boli interne și de femei.
 Dr. Caliman Nec. Insp. sanitar str. Castelului 52. Medic de copii-bacteriolog.
 Dr. Ciofu Ștefan, str. Lungă. Med. Univ.
 Dr. Dobrescu Alecsandru, medic Șf Policlincă, Tg. Inului 30 Medic dentist.
 Dr. Donat August, medic circumscrip. urbană, Str. Prădului 27.
 Dr. Gancevici I. medic șef oraș str. Porții 64
 Dr. Mihailovici H. str. Ecaterinei 10. Boli de femei.
 Dr. Negriță Valeriu, medic spital, str. Principele Carol. Chirurg.
 Dr. Oancea Constantin, Pe Tociile 36 Med. Univ.
 Dr. Ojrescu Dum. medic șef al Spitalului Militar.
 Dr. Pricu Tarqniuș, str. Neagră 44 Boli de piele și venereice.
 Dr. Sulică Alex. str. Fântâneli medic primar spital.
 Dr. Suciș Sibianu M. str. Ecaterinei 4, medic de spital. Boli de och, nas, gât, urechi.
 Dr. Sbarcea Teodor, str. Ecaterinei 8. Medic șef de județ.
 Dr. Vasile Dogar, Str. Spitalului 63. Medic căpitan.

Garaje de automobile.

Leonida & Co., garaj, Strada Gării 2. Magazinul, depozit, Bulevardul Ferdinand.
 Frații Schieil, garaj, Strada Castelului 138. Magazinul, depozit, Strada Porții.
 Ziegler A., Strada Lungă 14.
 Babin-ky, Strada Lungă 105.
 Hansmann & Martin, Strada Lungă 39.
 Gusbeth & Turnus, Strada Lungă 168.

Tramvaiul Honterus-Noua-Dârste-Săcele

Dela Promenadă, plecarea: ora 6 dim. până la Dârste, 7.09, 8.23, 9.52, 12.08 (până la Dârste), 12.19, 13.37, 14.39, 15.57, 17.05, 18.20, 19.28 (până la Dârste), 19.46 — Satalung.
 Ultimul tramvai dela Dârste la Brașov ora 20.
 La Bartolomeu: dela Promenadă pleacă 7.25, 12.08, 16.58, 18 și 20.38.
 Dela Bartolomeu la Promenadă: 5.51, 7.00, 7.46, 13.21, 17.40.
 La gara Brașov, dela Promenadă: 8.03, 8.41, 10.55, 13.40, 14.30, 16.30.
 Dela gară la Promenadă: 8.26, 9.12, 11.24, 14.09, 15.05, 16.46 (până la Bartolomeu)
 Direct Bartolomeu-Promenada Dârste-Satalung; plecarea din Bartolomeu: 5.51, 13.21.
 Dela Dârste direct Bartolomeu: 6.50 și dela Satalung-Bartolomeu 11.14, la Promenadă 12.08.

Oteluri

„Coroana” Strada Porții 70, 100 camere.
 Continental Str. Castelului 48 27 camere.
 Vila Kertsch Bul. Ferdinand 4, 20 camere.
 Metropoli str. Neagră 2, 15 camere.
 Coroana Veche Str. Roselor 3 10 camere.
 Cărciuma Roșie Prister Str. Neagră 18, 5 camere.
 Mielul Alb Str. Lungă 2, 13 camere.
 Römer Str. Fântâneli 23, 10 camere.
 Kristea Str. Fântâneli 42, 6 camere.
 Pesta Str. Gării 28, 4 camere.
 Calul Alb Gara Brașov 20 camere.
 Predeal Gara Brașov 43, 5 camere.
 În Noua „Otelul Schneider” cu 24 odăi.

Ora 3 d. a.

ULTIME ȘTIRI TELEFONICE

— dela corespondenții noștri speciali —

Familia regală la Congresul festiv al voluntarilor

CLUJ 27 August. Congresul festiv al voluntarilor, care se ține Marți în 2 Sept. la Cluj în cadrele serbărilor de comemorare Avram Iancu, va fi presădit de A. S. Regală Principele Carol, președintele de onoare al Uniunii foștilor voluntari români.

Ședința festivă a Congresului va fi onoretă și cu prezența M. Sale Regelui Ferdinand, a Reginei Maria și a membrilor Familiei Regale.

In jurul sancționării acordurilor dela Londra

Berlin, 26 Aug. — Primul ministru al Baveriei, dr. Held, a recomandat parlamentului să accepte planul Dawes și pactul de la Londra.

Alianțarea conservatorilor e încă nesigură. S'au început tratative între membrii partidelor populare și conservatori cu scopul de a se înlesni acestora din urmă intrarea în guvern ca o compensație pentru ratificarea pactului dela Londra.

Partidul democrat și cel clerical nu consideră însă această soluție ca destul de practică.

După ultimele știri, guvernul Reichului ar fi hotărât să semneze pactul pe propria sa răspundere și să lase ca noul Reichstag să sancționeze în urmă acest act.

Berlin, 26 Aug. — Intrebat ce se va face cu pactul dela Londra în caz când Reichstagul nu-l va sancționa, Herriot a răspuns că lucrurile vor rămâne așa cum au fost, iar pactul va fi considerat ca nul.

Paris, 26. — Camera a votat cu 333 contra 166 voturi a fșarea discursului jnnt Sâmbătă de d. Herriot.

BERLIN, 26. --- In Reichstag discușiile asupra pactului dela Londra continuă cu aprindere.

Deputatul conservator Hergt și-a exprimat neîncrederea în politica guvernului și a rezultatului obținut la Londra, dar a evitat un refuz formal de a recunoaște acel pact, propunând ca guvernul să înceapă noi negocieri direct cu Franța, spre a obține ca evacuarea militară a Ruhrului să se termine până la 10 Ianuarie 1925.

BRUXELLES, 26 — După o știre a ziarului „Dernière Huere”, evacuarea militară a orașului Dortmund, va începe la 1 Septembrie. In cursul primelor 15 zile ale lunii viitoare, belgienii vor desființa posterile vamale pe podul Lippe în fața fluviului Wesel.

LEAFIELD, 25. -- Ziarele londoneze exprimă satisfacție pentru aprobarea hotărârilor dela Londra, de către Camera franceză și felicită pe d. Herriot de succesul obținut.

Corespondenții de presă din Paris subliniază că această invoială a fost examinată de Camera în toate amănuntele ei. S'au făcut interpelări asupra tuturor punctelor de importanță, interpelări la care a răspuns d. Herriot.

Atenția se concentrează asupra declarației făcută în cursul desbaterii, de către șeful statului major. Acesta a fost întrebat de d. Herriot dacă privitor la evacuarea Ruhrului, a procedat exact după consiliul dat de mareșalul Foch. Șeful statului-major a declarat că Foch a fost consultat întotdeauna asupra chestiunilor cari privesc siguranța țării. Mareșalul Foch a spus întotdeauna că ocupația din Ruhr nu privește întru nimic siguranța Franței, iar condițiunile teritoriale din tratat sunt suficiente pentru siguranța țării.

Nouă descoperiri pe planeta Marte

HAMBURG 26 August. Profesorul Graff dela observatorul astronomic din Hamburg, examinând cu aparate speciale planeta Marte, a constatat prezența pe planetă a mai multor canale, cari au fost descoperite la timpul său de astronomul Schiaparelli precum și fășii de pământ, cari dovedesc prezența de uscaturi pe planetă.

A mai descoperit și formațiuni de culoare neagră, cari sunt probabil mări. De asemenea și unele puncte galbene, a căror proveniență nu s'a putut stabili.

Pentru voluntarii, cari pleacă Luni la Cluj.

Trenurile pentru Cluj în ziua de Luni 1 Sept. 1924.

Pers. pl. din Brașov 14.35 (2¹/₂ p. m.) sosește Teiuș 22.59 (11 noaptea), sos. Cluj Marți la ora 2.47 dimineața.

Accel. plecarea din Brașov 15.13 (3¹/₄ p. m.), sos. Teiuș 20.40 (10³/₄) sos. Cluj 23.42 (11³/₄ noaptea).

La toate trenurile voluntarii sunt așteptați în gara Cluj de comisiunile de primire. Voluntarii să-și aducă insigniile și certificatele de membrii.

Furturi de cherestea. In urma descoperirii unui turt de cherestea în stalia Sub Cetate (jud. Cluj) s'a început o întinsă anchetă pentru prinderea hoților. In decursul anchetei s'a constatat, că în timp de 6 luni au dispărut din diferite stații din valea Murășului peste 30 vagoane cherestea. S'a stabilit că autorii furturilor sunt funcționarii dela cfr. cari falsificând fracturele au dirijat vagoanele de cherestea în diferite direcții pentru a le putea jefui.

INFORMAȚIUNI

Calătoria la serbările Avram Iancu. — Ministerul cultelor comunică următoarele cu privire la modalitatea călătoriei cu prilejul serbărilor comemorării lui Avram Iancu:

Pentru publicul doritor de a participa la serbări se aprobă o reducere de 75% călătoriilor cu destinația Baia de Criș (prin Arad) și Câmpeni (prin Turda) dela 28 August până la 4 Septembrie pentru toate trenurile (cu excepția celor expres) ce vor circula spre și numitele stațiuni.

La trenurile de persoane vor fi vagoane rezervate participanților la serbări.

Pe liniile Arad-Baia de Criș și Turda-Câmpeni circulația trenurilor va fi intensificată până la maximum pentru transportul unui cât mai mare număr de călători.

Campania electorală pentru alegerea președintelui republicii din Statele-Unite, este deschisă. D. Coolidge actualul preșident a rostit un important discurs, nu atât ca să răspundă adversarului său politic d. Dawes, ci ca să-și anunțe punctele programului său electoral.

D. Coolidge, după ce a vorbit de frumoasele rezultate date de conferința dela Londra și de aplicarea planului Dawes s'a declarat partizan al măsurilor celor mai severe pentru realizarea de economii; apărător al reducerii armamentelor și stabilirea unei Curți permanente de Justiție internațională și în sfârșit că, în gândul său are intențiunea de a favoriza în mod egal, atât agricultura cât și industria; iar că în ce privește industria va veni cu un tarif vamal care să protejeze industria națională. D. Coolidge, este un fervent apărător al pazel.

Din cauza serbătorii de mâne, Sf. Maria numărul vizitor va apare Vineri la ora obicinuită.

Cancelarul Seipel — cardinal. Din Viena se anunță: Cancelarul republicii austriace Seipel a fost trecut pe lista candidaților de cardinali, cari vor fi aleși în luna Noemvrie a. c.

Târgul de toamnă din Făgăraș. In ziua de 7 Sept. a. c. se va ține în orașul Făgăraș (județul Făgăraș) renumitul târg de toamnă pentru tot felul de vite, iar în 9 Sept. târgul de mărfuri.

O expoziție internațională de cărți. În primăvara anului viitor se va ține la Florența a doua expoziție internațională de cărți. Comitetul expozției invită toate statele să participe în mod activ la această expoziție. In același timp va avea loc la Florența o expoziție a produselor jurnalistice italiene și o expoziție internațională școlară cu produse tipografice și mașini grafice.

Presa engleză și americană a început o întinsă campanie pentru construirea unei linii ferate, care să traverseze deșertul Saharei, legând localitățile Rasei Marenne Abbas (o distanță aeriană de cca 575 chilometri).

Potrecere în Satulung. Măne. Joi seara, clubul sportiv „Isvorul” din Satulung aranjează o serată dansantă în restaurantul Szabo, la care se invită a onoare publicul din satulung și Brașov. Venitul curat este destinat pentru cheltuelile ce necesită cu amenajarea terenului sportiv al Clubului.

Târgul de mostre în Cluj. — Legitimajii, necesare pentru obținerea reducerii de 75% pe C. F. R., se capătă, contra taxa de 7 lei, la Camera de comerț și industrie Brașov, în orele 8—1 a. m.

Vizita ziarștilor poloni. — Cinsprezece ziarști poloni, dintre cei mai distinși, vor veni să viziteze România după invitațiunea guvernului român. Ei vor intra în țară pela punctul Grigore Ghica în ziua de 1 Septembrie. De aci vor merge la Chișinău și vor vizita Basarabia. Apoi vor trece la Galați și Brăila. De acolo se vor duce în Ardeal, unde vor vizita Aradul, Clujul, Timișoara, Reșița și vor veni în București în ziua de 7 Septembrie, stând aici două zile. Vor pleca apoi la Constanța unde se vor imbarca pentru Constantinopol.

La București vor fi primiți de cele trei societăți de presă, precum și de Asociațiunea corespondenților de ziere și ai presei periodice. In ziua de 7 Septembrie se va da un dejun la legațiunea polonă, iar seara o reprezentare la teatrul Național. In dimineața zilei de 8 vor vizita orașul; dejunul îl vor lua în sala de festivități a Sindicatului ziarștilor, dejun oferit de cele trei asociațiuni de presă. După prânz vor asculta o conferință a d-lui Iorga la Fundația Carol, iar seara li se va oferi un banchet de către ministerul de externe în localul celui ministere. La ora 12 noaptea vor pleca cu un tren special la Constanța.

Anunțiu

Se închiriază localul bodege alături la Cooperativa funcționarilor publici Sft. Gheorghe împreună cu tot aranjamentul (mese, scaune, etc.). A se interesa mai deaproape la Cooperativa funcționarilor publici, Sft. Gheorghe, unde se vor adresa și ofertele detaliate în termen de 8 zile dela apariția acestui anunțiu.

Comitetul de direcțiune. 818 1-3

Bursa: 27 August 1924.

ZÜRICH	BUCUREȘTI
DESCHIDERE:	DEVIZE:
Berlin 127 ¹ / ₄	Paris 11.20
Amsterdam 206 ⁷ / ₈	Berlin —
New-York 533 ³ / ₄	Londra 922
Londra 23.96	New-York 204
Paris 28.85	Italia 916
Milano 23.62 ¹ / ₂	Elveția 38.60
Praga 16	Viena 30.
Budapesta 69 ¹ / ₂	Praga 6.15
Agram 667 ¹ / ₂	Budapesta —
București 260	
Varșovia —	AGENȚIA
Viena 75 ¹ / ₄	RADOR
Cor. austr. stamp.	Brașov.
	VALUTE:
	Napoleon 760—780
	R. mărci 48—48.50
	Leva 140—150
	Lire otomane 110—112
	Lire sterline 920—930
	Franci francezi 11.44—11.50
	Franci elvețieni 40—41
	Lire italiene 930—940
	Drahme 370—390
	Dinari 255—265
	Dolari 202—203 ¹ / ₂
	Marca polon. 40—41
	Cor. austriacă 30—31 ¹ / ₂
	Cor. ungară 27—28 ¹ / ₂
	Cor. cehoslov. 6.20—6.25

Saxonia No. 1001.

DACA PE D-TA

nu te supără desșinul cămeșii
— ai acum ocazie —

SA CUMPERI LA NOI FOARTE IEFTIN

Mare vânzare de albituri pentru doamne, domnișoare și domni.

WLAAT & WLAAT

Brașov, fabrica de albituri,
Strada Porții No. 20 și Șirul Grăului No. 3.
755 8-0